

HERMANN ISTVÁN SZÉKFOGLALÓJA

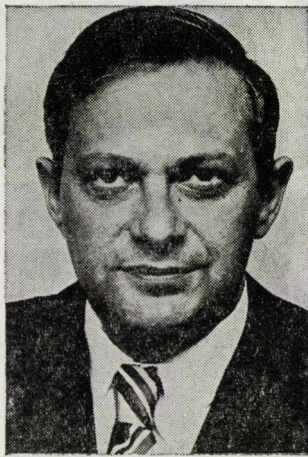
MÁTRAI LÁSZLÓ AKADÉMIKUS, OSZTÁLYELNÖK AVATÓ BESZÉDE

Tisztelt Osztályülés ! Akadémiánk ez évi közgyűlése levelező tagjai sorába választotta Hermann István egyetemi tanárt, a filozófiatörténet és kultúrfilozófia neves művelőjét.

1925-ben született tagtársunk egyetemi tanulmányait a budapesti Egyetem Bölcsészkarán végezte el és 1950-ben nyert diplomát magyar, politikai gazdaságtan és filozófia szakon. Lukács György korai tanítványainak egyike, akinek érdeklődése és munkássága az esztétikától a filozófiatörténetig a kulturális problémáknak széles diapazonját öleli fel. Termékeny gondolkodó, változatos témáit azonban nem az ötletszerűség vagy a pusztá aktualitás sugallja, hanem a megoldandó problémák benső, objektív összefüggése, logikája.

1956-ban védi meg kandidátusi disszertációját Arany János esztétikája címen. 1964-ben publikálja Sigmund Freud avagy a pszichológia kalandja című könyvét, majd lefordítja Kantnak Az ítélerő kritikája című művét és előszóval látja el. 1969-ben védi meg Kant teleológiája című doktori disszertációját. Ezekben az években kezdi publikálni a modern filozófia történetének analízisét nyújtó könyveit, melyek a modern dekadencia problémáit, valamint a szocialista kultúra és a mai kultúra aktuális kérdéseit tárgyalják. Részt vesz számos tudományos konferencián, pl. az antwerpeni és moszkvai Hegel-kongresszusokon, a várnai filozófiai világkongresszuson, továbbá a frankfurti iskoláról rendezett budapesti szümpozionon; egyik referense az MTA Lukács György emlékülésének.

1972 óta az ELTE Filozófiatörténeti Tanszékén tanszékvezető egyetemi tanár. Ebben az időszakban legfontosabb publikációja Lukács György gondolatvilága című könyve, az első marxista megközelítésű monográfia Lukács György életművéről.

Az így csak főbb mozzanataiban vázolt oeuvre világosan jelzi, hogy Hermann István megválasztásával Osztályunk a filozófiának olyan művelőjével gyarapszik, aki máris bekapcsolódott az Osztály jó hagyományaiba, pl. a Filozófiai Írók Tárának marxista szellemű fellendítésébe.

Tisztelt Osztályülés ! A nagy hagyományokkal rendelkező Akadémiáknak, így a mi Akadémiánknak az életében is nagy szerepet játszanak a filozófiai és történeti tudományok, az őket összefogó osztályok. A magyar filozófiának a 20. század elejétől kezdett nemzetközi rangja keletkezni, egyrészt a századforduló utáni radikális gondolkodók műveiben, de még inkább a marxista filozófusok munkásságában. Sajnálatos módon azonban éppen a filozófia területén érték Osztályunkat igen nagy veszteségek és éppen ma, mikor a tudományos differenciálódás széthullással fenyegeti a „mundus intelligibilist”, mikor a technokrata divatok szinte büszkén negligálják a filozófusok és historikusok szintézisre¹ törekvő erőfeszítéseit, mikor e szűk látókörű, filozófiátlan praktícizmus nem veszi észre, hogy ezzel elsősorban a prakszisnak okoz nehezen behozható kárt — ebben a perspektívában jelent igen nagy veszteséget Osztályunknak olyan filozófusainak elvesztése, mint aminők Lukács György, Fülep Lajos vagy Molnár Erik voltak.

Ezért külön is öröm számunkra, hogy Osztályunk olyan fiatal taggal gyarapszik, aki a filozófia művelője. További munkássága elé nagy reményekkel tekintünk, és most, mikor átnyújtom neki levelező tagságának teljes jogaiba beiktató oklevelét — kívánok ehhez a munkához további sikereket, töretlen alkotó lendületet !